

Aan het Ministerie van BZK

Geachte heer Plasterk,

In uw brief van 12 juli 2013 heeft u ons laten weten te verwachten dat de congruente samenwerkingsverbanden per 1 januari 2014 “zoveel mogelijk operationeel” zijn. U doelt op de “nadere invulling en operationalisering,.. bijvoorbeeld op punten als dekking van financiële risico’s, opdrachtgeverschap, de juridische structuur, en toezicht op partners in het veld.” U benadrukt de noodzaak tot operationaliseren vooral “met het oog op de tijdige start van de trajecten voor inkoop en aanbesteding die volgen uit de decentralisaties”.

Met deze brief informeren wij u hoe we gezamenlijk met de overige zeven gemeenten in onze regio de congruente samenwerking operationaliseren.

Congruente samenwerking in de regio Alkmaar

Eerder dit jaar hebben we gereageerd op uw vraag hoe we in onze regio samen willen werken. Daarbij hebben we u gemeld het belangrijk te vinden met elkaar betekenis te geven aan het begrip ‘congruent samenwerkingsverband’, zowel als individuele gemeente als ook in regioverband. Wezenlijk daarbij is hoe de gemeenteraden hun kaderstellende en controlerende rol kunnen uitoefenen.

Vorm volgt Inhoud.

Aan juridische en financiële afspraken gaan besluiten vooraf op welke specifieke onderwerpen wordt samengewerkt. Anders zijn deze afspraken doel- en inhoudsloos en bestaat een aanzienlijk risico dat de samenwerkingspartners later vaststellen dat de “jas niet past” en opnieuw met elkaar in gesprek moeten over de vorm van de samenwerking.

Daarom laten we de organisatorische, juridische en financiële operationalisering volgen op de afspraken over de inhoud van de samenwerking, en knippen we de vormgeving van het congruente samenwerkingsverband in twee fases.

Operationaliseren in twee fases

In het voorjaar starten we, deels gezamenlijk, de inkooptrajecten op. De beleidskaders Jeugdzorg en Overheveling begeleiding Awbz bevatten een overzicht van de producten en diensten die de regio gemeenschappelijk inkoop (naast de verplichte onderdelen), de spreiding van financiële risico’s, een ook van de juridische afspraken over inkoop en toezicht. In februari/maart 2014 worden deze beleidskaders in alle gemeenteraden vastgesteld, inclusief de afspraken over de vorm van de inkoop samenwerking. Dan is de eerste fase afgerond.

De tweede fase van operationalisering betreft de organisatorische en juridische vorm voor samenwerking in de uitvoering van onze nieuwe taken en het opdrachtgeverschap op lange termijn. Daaraan vooraf gaat de inhoudelijke besluitvorming in alle gemeenteraden over welke taken op het gebied van Jeugdzorg, Begeleiding en Participatie lokaal worden uitgevoerd en welke regionaal of bovenregionaal (buiten de verplicht bovenlokaal uit te voeren taken). Na de verkiezingen, vanaf juni/juli 2014, zullen de gemeenteraden besluiten over de organisatorische en juridische vorm van de samenwerking. Daarmee ronden we de tweede fase van operationalisering af.

Een stevig fundament voor samenwerking

De gezamenlijke uitvoering van taken vergt dat gemeenten zich op verschillende manieren aan elkaar verbinden. En die verbinding vergt daadwerkelijk overeenstemming over doel en reikwijdte van de samenwerking, en inzicht in de gevolgen van die keuzes. Juist bestuurlijke en juridische gevolgen van keuzes te doorzien en te wegen is geen sinecure. De menings- en besluitvorming over de juiste balans tussen democratische controle / lokale beleidsvrijheid

en efficiënte sturing op de samenwerking / gebondenheid vanuit de gemeenschappelijke opgave vergt dialoog tussen iedere raad en college en tussen de acht gemeenten.

U heeft ons een deadline gesteld voor het operationaliseren van de congruente samenwerking, en nog veel belangrijker, u heeft bepaald wanneer we verantwoordelijk worden voor de nieuwe taken. De voorbereiding daarop vergt een strakke planning. We hechten eraan ons eigen traject zo in te richten dat de grote verandering voor onze inwoners geruisloos en soepel verloopt. We willen ons als betrouwbare overheid tonen die haar toezeggingen nakomt. Daarvoor stellen we al het nodige in het werk.

We vertrouwen erop dat u bij uw collega ministers erop aandringt dat zij de noodzakelijke duidelijkheid over wetgeving en beschikbare budgetten zodanig tijdig verschaffen dat wij een scherp beeld kunnen vormen van de maatschappelijke en financiële risico's die wij lopen, en dat we de daarbij passende maatregelen kunnen treffen.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,